

ké a další protestantské církve, které dříve působily v podzemí. Vzestup zaznamenala Arménská evangelická církev, jejíž kořeny sahají až do 19. století. Prosadila se také letniční a charismatická hnutí – zejména mezi mladými Armény hledajícími moderní formy bohoslužby. Tyto denominace vnesly do země nové teologické perspektivy a bohoslužebné zvyklosti, a tak přispěly k náboženské rozmanitosti. V průběhu uplynulých 15 let byl proto zřízen zvláštní výbor, který projednává nejrůznější aspekty spolupráce mezi Arménskou apoštolskou církví a církvemi evangelickými. Vzájemná spolupráce zahrnuje jen oblasti související se sociálním posláním církve v arménské společnosti a s diakonátem.

Navzdory dosaženému pokroku je ekumenické prostředí v Arménii postaveno před

několik výzev, které však představují zároveň příležitost pro další ekumenickou angažovanost. Společná minulost, ve které byly křesťanské komunity za sovětského režimu pronásledovány a učily se přežít, jim nabízí společnou půdu pro posílení vzájemných vazeb.

Ekumenická situace Arménie za posledních třicet let je odrazem dynamické náboženské krajiny, která se dále rozvíjí. Obnova Arménské apoštolské církve a příchod nových křesťanských denominací formovaly duchovní a kulturní identitu země. A protože Arménie se i nadále snaží pokračovat ve své cestě uprostřed složitých podmínek moderního světa, bude duch ekumenismu dál sehrávat klíčovou úlohu ve snaze pečovat o rozvoj harmonické a inkluzivní společnosti.

TÝDEN MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ

18. – 25. LEDNA 2026

Ekumenické texty pro letošní Týden modliteb za jednotu křesťanů připravili právě věřící Arménské apoštolské církve, ve spolupráci s bratry a sestrami s dalších místních církví, katolické a evangelických.

Letošní motto je velmi aktuální i pro náš kontext, v němž žijeme v naší zemi, v našich církvích.

**„Jedno tělo a jeden Duch,
k jedné naději jste byli povoláni“ (Ef 4,4)**

V Bohu zakořeněná jednota je ústředním bodem naší křesťanské identity, našeho poslání a stojí na hluboké lásce Ježíše Krista. Tento biblický verš poukazuje na teologickou hloubku jednoty křesťanů. Jednota je Boží příkaz – je to výzva, abychom uprostřed rozmanitosti odráželi harmonickou jednotu našeho života v Kristu, který stojí v jádru naší

křesťanské identity. Jako Kristovi následovníci tvoříme „jedno tělo“ a spojuje nás „jeden Duch“ a jsme povoláni „k jedné naději“. Apoštol Pavel používá tuto metaforu církve jako Kristova těla, aby popsal její jednotu navzdory rozmanitosti jednotlivých údů. Objevujeme toto duchovní bohatství i v našich společenských spojení ve vzájemných modlitbách k Pánu, který je hlavou Církve. Kéž tuto jednotu Ducha a rozmanitost jeho darů zakoušíme nejen na několika ekumenických setkáních v Týdnu modliteb za jednotu křesťanů, ale v celé hloubce a šíři v našich církvích stále. Usilujme o jednotu Ducha a naplnění Kristova poslání v tomto světě – být svědectvím tomuto světu!

Mgr. Tomáš Tyrlik, předseda ERC v ČR

Mons. Tomáš Holub, delegát ČBK pro ekumenismus

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 15. ledna 2026. Uzávěrka následujícího čísla: 29. ledna 2026. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošik. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník

ŘK farnosti Semily

Číslo 2

18. ledna 2026

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: **R. D. Jaroslav Gajdošik**, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Košťofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 19. 1. – 1. 2. 2026

19. 1. Po	–	–	–
20. 1. Út	KA	18.00	za † Evu Martincovou
21. 1. St	<i>Památka sv. Anežky, panny a mučednice</i>		
	KA	08.00	za † Jarmilu Škodovou a †† z toho rodu
22. 1. Čt	KA	08.00	na úmysl
23. 1. Pá	KA	18.00	za živou rodinu Novotných a †† z rodů
24. 1. So	<i>Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve</i>		
	DD	13.30	za farníky
	KA	18.00	za zdraví a Boží požehnání pro Timka a celou rodinu
25. 1. Ne	3. neděle v mezidobí		
	KO	08.30	za † Stanislava Kousala a rodiče
26. 1. Po	<i>Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů</i>		
	–	–	–
27. 1. Út	KA	18.00	za †† Františka a Annu a rodiče
28. 1. St	<i>Památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve</i>		
	KA	08.00	za † Karolínu
29. 1. Čt	KA	08.00	za zdraví a Boží požehnání pro Františka
30. 1. Pá	KA	18.00	za † MUDr. Evu Špinarovou
31. 1. So	<i>Památka sv. Jana Boska, kněze</i>		
	DD	13.30	za farníky
	KA	18.00	za †† Františka a Matilu

1. 2. Ne 4. neděle v mezidobí

KO 08.30 ke cti Ducha Svatého

Farnost
sv. Petra a Pavla

ARMÉNSKÁ APOŠTOLSKÁ CÍRKEV

Arménská apoštolská církev, uznávaná za jedno z nejstarších křesťanských společenství světa, sehrává již téměř dvě tisíciletí klíčovou úlohu při utváření duchovní a historické identity arménského národa. Založena byla počátkem 4. století, avšak její kořeny sahají až do apoštolského období. Tato úctyhodná instituce přesahuje rámec náboženské organizace: ztělesňuje i houževnatost národa, jeho kulturní dědictví a duchovní sílu. Vedle svého úkolu poskytovat duchovní vedení totiž také chrání arménské tradice, jazyk a hodnoty, zejména v obdobích nepřízně osudu a cizí nadvlády. V současné době, a především v čase výzev, jako je konflikt v Náhorním Karabachu a vysídlení obyvatel z regionu Arkach, církev i nadále slouží Arménům jako zdroj síly a útěchy. Pro Armény celého světa tak i dnes zůstává majákem víry, jednoty a kontinuity a také nabízí perspektivy, které rezonují v širším světovém křesťanském společenství.

Počátky Arménské apoštolské církve jsou hluboce zakořeněny v působení apoštolů Judy Tadeáše a Bartoloměje, kteří v Arménii hlásali evangelium již v prvním století našeho letopočtu. Vzkvétat zde ale křesťanství začalo až pod vedením svatého Řehoře Osvětitelce, oficiálně prvního arménského katolíkose (patriarchy). Roku 301 za krále Tiridata III. přijala Arménie jako první země křesťanství za státní náboženství a touto událostí se stala průkopnicem víry dlouho předtím, než křesťanství přijala Římská říše.

Jako duchovní a správní centrum Arménské apoštolské církve slouží mateřské sídlo v posvátném Ečmiadzinu nedaleko Jerevanu. Posvátná tradice vypráví, že svatý Řehoř obdržel zjevení Krista, který sestupoval z nebe, zlatým kladivem udeřil do země, a určil tak místo první arménské katedrály. Toto vidění pak vedlo ke stavbě posvátné katedrály v Ečmiadzinu, jednoho z nejstarších kostelů světa.

Symbolizuje trvalý svazek mezi arménskou církví a jejími věřícími. Po celá staletí byl mateřský stolec centrem spirituality a církevní autority, která vedla věřící a uchovávala dědictví arménských křesťanů.

Arménská apoštolská církev patří mezi starobylé východní církve a vyznačuje se osobitou teologickou i liturgickou praxí. Její obřady, utvářené starověkými křesťanskými zvyky i arménskými kulturními vlivy, charakterizuje hluboká úcta a duchovní hloubka. Svatá liturgie a svátosti církve, slavené v klasické arménštině, zahrnují po staletí uchovávané zpěvy i užití kadidla a zdobených rouch, což vytváří atmosféru propojující věřící s prvotní církví.

Arménská apoštolská církev se v souladu s učením prvních tří ekumenických koncilů hlásí k apoštolské nauce o Nejsvětější Trojici a plnosti Kristova božství i lidství, čímž se zapojuje do širšího východního pravoslavného společenství. Církev hlásá, že Kristus trpěl, byl ukřižován, třetího dne vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa, a očekává jeho slavný návrat, aby soudil živé i mrtvé. Toto christologické pojetí pak hluboce ovlivňuje i další teologický diskurz církve a v průběhu dějin pak formuje její ekumenické vztahy. Skrze svátost křtu se Arméni znovu rodí v Kristu a skrze svátost svatého přijímání a slavením eucharistie získávají účast na Božím životě. Církev vyznává, že Duch Svatý, který inspiroval proroky a apoštoly, i nadále inspiruje věřící a vede církve, která je jedna, svatá, všeobecná a apoštolská. Církev uděluje jeden křest a hlásá vzkříšení mrtvých, věčný soud a příslib věčného života v nebeském království.

Vedle svého duchovního poslání církev významně ovlivňuje také rozvoj arménské kultury. Sehrála klíčovou úlohu při vzniku arménské abecedy a rozkvětu arménské literatury i umění, včetně monumentálního projektu

překlady Bible do arménštiny. V obdobích cizí nadvlády – pod arabskou, mongolskou, perskou i osmanskou říší – působila církev jako ochránce arménského jazyka, literatury a umění. Z klášterů se stala centra vzdělanosti a kultury, uchovávaly se zde rukopisy a podporovalo se náboženské umění ztělesňující arménskou křesťanskou identitu. Dokonce i pod sovětským ateismem zde církev tiše, avšak s odolností přetrvávala a reagovala přitom na duchovní a kulturní potřeby arménského lidu.

V bouřlivých dějinách země měla Arménská apoštolská církev zásadní význam pro přežití a odolnost jejího lidu. Zajišťovala kontinuitu a stabilitu v době pronásledování, nucených migrací a genocidy. Během arménské genocidy v roce 1915 se církev stala útočištěm pro trpící, poskytovala útěchu a uchovávala naději na lepší budoucnost. Tuto tragickou událost si církev každoročně připomíná, uctívá památku mučedníků a zasazuje se o uznání této tragédie a o spravedlnost. I v moderní Arménii má církev nadále významný vliv na život země. Po rozpadu Sovětského svazu roku 1991 nastala náboženská obroda a Arménská apoštolská církev ve společnosti znovu zaujala ústřední místo. Církev se dnes aktivně zapojuje do sociálních, vzdělávacích a charitativních iniciativ v oblasti boje s chudobou, zdravotní péče a vzdělávání. Podporuje také arménské komunity v diaspoře, pečuje o jednotu a stará se o to, aby arménské tradice a víra zůstaly mezi Armény po celém světě živé.

Arménská apoštolská církev si také nese bohatou tradici ekumenismu a snaží se budovat mosty k ostatním křesťanským společenstvím. V posledních desetiletích vede dialog s různými denominacemi, včetně církve římskokatolické a pravoslavné i s protestantskými církvemi, a hledá s nimi společnou řeč, přičemž si uchovává své jedinečné dědictví. Úsilí Arménské apoštolské církve o jednotu křesťanů a vzájemné porozumění dokládá rovněž členství ve Světové radě církví a vzta-

hy s Vatikánem i dalšími církevními institucemi. Závazek církve vést dialog však přesahuje rámec křesťanství a zahrnuje také rozhovory s jinými náboženstvími, například s islámem. Tyto dialogy napomáhají k rozvoji míru a porozumění, tolik potřebným zejména v tomto regionu poznamenaném náboženskou rozmanitostí a historickým napětím. V tomto duchu arménská církev přispívá k celosvětovým diskuzím o náboženské toleranci, péči o životní prostředí a sociální spravedlnosti, jak to odpovídá jejímu závazku podporovat hodnoty lásky, soucitu a respektu ve složitém světě.

Rozpad Sovětského svazu v roce 1991 znamenal pro Arménii významný zlom vedoucí k obnovení náboženské a kulturní identity. V dalších třech desetiletích pak ekumenická krajina Arménie prošla pozoruhodnými proměnami, které charakterizuje oživení Arménské apoštolské církve, příchod nových křesťanských denominací a úsilí o spolupráci mezi různými konfesemi a náboženstvími. Oživení Arménské apoštolské církve Arménská apoštolská církev, jedna z nejstarších křesťanských církví na světě, zažila po konci sovětského ateismu znovuzrození. Za sovětské éry byly náboženské aktivity přísně omezeny a mnoho kostelů bylo přestavěno nebo ponecháno v havarijním stavu. Nově nabytá náboženská svoboda umožnila církvi znovu se ujmout úlohy základního kamene arménské identity a spirituality. Na počátku tohoto oživení stál návrat církevního majetku a znovutevření seminářů. Do čela těchto snah se postavilo mateřské sídlo v posvátném Ečmiadzinu, duchovní a správní centrum Arménské apoštolské církve. Církev se rovněž zaměřila na formování duchovních, podporu náboženského vzdělávání a obnovu liturgických tradic, které byly po desetiletí potlačovány.

S rozpadem sovětské nadvlády se v Arménii objevily také různé další křesťanské denominace a náboženská hnutí. Zakládat oficiální sbory a budovat modlitebny začaly evangelic-